

ԻՍԹԱՆՊՈԼ 15 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

ト、ル、ン

Թայրալարա ղազեթա կ'ենտեսրոքեալն  
ստորա, իտարասնիւ թահալ իրմէքիբտ,  
չօգտեֆա կիւնիւթ կ'էթիււմեթտէ օլտուգ-  
տան պաշգա, պիր չօգտա վաղրթ ասրֆ  
իտրիմսին մէնպուրիթթ չապր օլմագտան  
օլտուրուտան, պու կիւնտին պաշլասարազ,  
բէչինսի տարազ կէլմէտիքե՛ն, թաշրապ,  
տա չիւ պիր եւրէ ղազեթա կ'ենտեսրիւմէք-  
լիլէ, քէնտիրիգե՛ն գարաթ գալի կլլէմիշ  
օլտուգտան պաշգա, 1870 մէնէսի տուխու-  
լիէ գատար, պործուուկ կ'ենտեսրիւթ, հի-  
սապըրթ թէլիլիւմէլէնէրին ղալլէթալարն  
քէտէքիլէ տաքի գարար մէրիլիլ տիւր ի-

Զաթէնէ կ'ըրպարուար պուր կիւճիւիւ  
թէճուրպէ իւն պիւրիքը իրանս, վրէպի  
պիր նիւստէ պիւնէ դպէթա կէճաւնէ մէք-  
լիյն առէթ իւլէ միւրէն տիր, պիւզ իսէ, պիւ-  
նէճէ զուրուշ Ժաթա Ժաբասընը տախի  
պիր թագաւ քիւնանէր իւլին իսթէ վեր-  
աւթաւն սօնար, չու շաախնաթ վէ էօրնէ  
աւաշընգ տրը :

Պիրատ չուսու պէտեան խտրիկ զի, կէ-  
րէք Թաշրալարտա վէ կէրէք իսթմանպուտա  
փարաորզ օլարազ զազկ/վէ մէսեմտըմքեմ  
օսուռու.մուզ զաթլար/վէ յէջթէպլէր թա-  
րաֆընտան, զազէթամըզ թարափարնա  
կիտիպ կիթմէմքեթ օլմաաընր պիլէմտի-  
կիմիզաէն, քէզալիք 1870 սէնէս իպթի-  
սապընա զատար, թարիրլէն թարաֆըմ-  
զա պախարմէլէրնի բէնա իտէրիկ:

Պագըր ժահէլլիւրէ զազէթամըզըն կիւնիւն-  
տէ կիթմէտիկիւնտէն, վազըթ վազըթ թէ-  
շէթթի օլունմաւշ, վէ իճապը իճրաթընա  
կազըրմը իսէ տէ, չօզ տէֆա կիւնիւնտէ  
կազըրմը վէրիւմլիյայ, պիտ զաշ Նաթթա, վէ  
Նաթթա պապլէն պիտ զաշ աշ սնորա խապէր  
վիրիւնէթաէ տիր. իճաթ պուշտտան սնորա  
կիւնիւնտէ խապէր վիրիւնէթլւնէ միւնսրու-  
աթ խոխլմէսին ըճճա խոխլըզ:

SU.ト.ト.3ト

ՀԱՄԻՅԻ ՄԷԱՐԻՑԻ ՈՒՄՈՒՄԻՑԻ

[illegible]

Դիմաբեր ճէմիյի/թի պէշէրիյի, զուվլէթ վէ ուսթալըդտան (ճարպիկու/թիւն) զեհատէ, քէնտույի, ազլ ու ֆիբրէ իւէ իտարէ իթմէքտէ օլտուղու իշին, քէնտի էվլաուլարընըն /թէրպիյէսինտէ, ժիմնասթիգ ուսուլինի քեմիլէն եւիզ իւսթիւնէ պըրազմըշ տըր, ճէմիյի/թի պէշէրիյիէ պու պագտէ զապահաթլը տըր, չիւնքի պու խուսուստա տախի կէշմիշ վազըթլարըն էն զեհատէ մտէնի, էն զեհատէ ազըլը, վէ պիւ չօգ տէհըլէրտէն պըրու ճինսի ինսանըն /թէհսայեիւրնի պատի օլմուշ օլըն, վէ պու կիւնքի կիւն իսէ պաշլընա իշինտէն եանի սիւպեանըն թէրպիյիսի մէսէլսինտէն պաշա ճ'ը խուսուստա իպրէթ ումմաէն չալըշտը. շըմըզ մէզըւր թքի թիլէթլտուէն իպրէթ աշմալը իտի, Սըհէթի պտէնիյիէյի հըֆջ իթմէքլէք իմինիսն (աուդըլաբանու/թիւն) վէ ֆիղիօլօթինին (իւթի/թէրքիպի էնգայի հայվանիյի) /թաստիգ իլէտիկինէ նէգարէն, մէզըւր թքի թիլէթլըրին ամէլ ու հարաքեթաթլարընըն /թարզը, /թապիթ զանուկնաբըրտա

դիւստատէ եւազընս իմիշ, թուրպիյէ օլ վա-  
զըթ ֆայտաւլէի վէ թէքմիլ օլուր, նէ  
վազըթ քի ինսանը յմրքիպ իտնէ քեւաֆ-  
ֆէյէի զըսըմլարը, եանի ֆիքըրէ վէ վի-  
ճուտի, պիւրիքտէ դուվլէթնէտիւրիւր  
իսէ, ինսանս եալընըդ քէնտի ազլը իլէ  
տիւննանըն վատաշահը տըր, վազաա  
շու տախի սահիհ տիւր, ինսան քէնն  
տի ազլը իլէ սայիր հայլանլարը հիւք-  
միւ թահթընա ալըշ տըր, լաքին,  
քէնտիսի տէ հէր վազըթ, էօմրէ մաւլիք  
օլան սայիր մախլուգաթ կիպի, պտղը  
գոնուկարաւ, պաղը իքթիզալարա թու-  
պի պուլընմազաւ տըր, մէզքիւր իգ-  
թիզալարըն պաշլըմսընտանս պիրթի  
հարէքէթ տիր, պիր քէօղու վէ եախօտ  
պիր ամէլէ եաղը օտաւսընտա օթու-  
րուպտա քիթազլէթլէ մէշղուլ օլան  
պիր զաթ իլէ մուգայյէսէ իտիլտիք-  
տէ, պիրթինհիսի, եանի, քէօլլիւ  
վէ եախօտ ամլէնին, դուվլէթլի,  
ղայլէսիզ, էլէմսիզ, վէ նիյէթինհէ ի-  
սէ միւթթէնիւթ թահլիլ պիր հալ-  
տէ օրուղու հալտէ, դուվլէթի զալպ  
վէ ֆիրահ իլէ ֆէլէք սիլլէսին, վէ  
հէր նիլի եօգսուղուղա թէհտամիւլ  
իթմէքտէ օլուպ, հալ պու քի տիլիւ-  
րինի, եանի քիթապէթլէ մէշղու օլա-  
նըն, պէնզի սաթմուշ, գայիթ, տայիմս  
րահաթարզ, վէ գօրգազ օլուպ, ուֆազ  
պիր մուխալիթ րիզկիւր էստիկինտէ,  
մալիք օրուղու ազահըղ զայլէթ վէ  
գուվլէթի պալինի տախի զայպ իթտի-  
կի կէօրիւլիւր, Պիրթինհիսի քէնտի գուվ-  
լէթինի, հէր կիւն վիճուտաա չալըշմա-  
սը սայլէսինտէ գազանմըշ տըր, լաքին,  
իքինհիսի, պիւթիւն էօմրիւնիւ, եա-  
ղըխանէսի իւզըրինէ էյիլէրէք, վէ եա-  
խօտ հալաւսը պօղըզ օլան հաղը օ-  
տաւսընտա պիր քէօշտէ օթուրտըղ  
էօմիւր կէշլիւրտիկի էյին, սըհէթի պէ-  
տէնիյէսինի վէ սէստէթինի իւթթէ  
վիրմէքտէ տիր:

Դէհիլիւրտէ իսքեան իտէն պիր չօգ-  
քէսաննն, Էօմիւրէրնին սօնունա գառաթ  
խտաթամիգան պիր հալտէ պուլունմա-  
լարընն սէպէպի, վիճուտըրնին հա-  
րէքէթէ զօյմագաղլըն օթուրարագ Էօ-  
միւր կէիքմէլըրի տիր, Ղիճուտի թա-  
լիմ իթմէքլիք, աննի հարէքէթմէ սոգ-  
լամաղլըք, թապիսաթմըղըն իղթիզա-  
լարընտան պիրիսի օլուպ, մէգքիւր իղ-  
թիզանը Էրընն վարտըրմաղըրմըղ  
թագաիրտէ իսէ, թապիսաթա գաշը իշ-  
լէմիշ օլուրուգ, վէ պունուն ճղգալըն  
տախի էր Էա կիճ չէքլըրղ: Պլնիի ա-  
տէմ քէնտի աղալարընն (գործարան)  
գուվլէթլնմէսի իչին, պաշլընա չօ-  
ճուգլուդտա վէ տէլիղանըլըգտա ղի-  
նատէ հարէքէթէ միւհլթան տըր: Լա-  
քին, պէտպալաթլըղըմըդտան, օթու-  
րարագ էօմիւր կէիքմէքլիք, դայէթ-  
մէ էրքէնտին չօճուգլար իչին Էհէմի-  
յէթմէսի պուլունմագտա տըր: Թըրպի-  
յէ, չօճուգլարըն պէօյլէնէ պիւս հարէն-  
քէթ օթուրուպ Էօմիւր կէիքմէլըրնին  
պիր շարթը մութլտոգ իթմիշ տիր: Մէգ-  
քիւր սէպէպ, չօճուգլար իչին միստուս

տան մեթոդներին հալատաբար էլ են  
պլերելը, ք, էրբեմուն մեղքեր պետ-  
պանիմ մախլիզածն սրհնելին զե-  
հրելիք, թրքի պետանիելներին  
(կազմուածք) տախի զայիֆելմեքտե  
տիր :

Պու սուրբ[ժ]լէ զայիֆլէնմիչ չօճու գ-  
լորոտան իլերուտէ քէնտուէլրտէն տահա  
դիւհատէ դուվվ[ժ]սիզ չօճուդլար իլերի  
կէլիւր . վէ իշ[ժ]է ճննայլերն պօղուլմա-  
սը սէպէպլերինտէն պիբիտի տէ պու տուր  
ձէմիյյէլ[ժ]ի պլշէրիյէ իլէ քէնտի վէքի-  
լի , Կանի հիւքիմէլ[ժ] , սիւպիւանյն  
թլրպիյէտինն իւղերլերէնէ ալարադ ,  
պաշլընճա իքի չէյէ , Կանի , պիբինճի-  
սի , իլերուտէ մէգքիւր սիւպեանտուն  
կէօրէնէքլերի ֆայիտէյէ , վէ պիր տէ  
սիւպեանըն , թլրպիյէտէն կէօրէնէկի  
ֆայիտէյէ տիգդալ[ժ] իթմլի տիբլեր ,  
Կալսուտ շէյյէ սէյլէյէլիմ , ումումու  
(հաւաքական) մնֆաթլընա տիգդալ[ժ]  
օլունաուղու վազալ[ժ] , շախի տիգդալ[ժ]  
օլունմալը տըր : Խմոի , էկիւր չօճուգ-  
լար ֆիքիբիճէ գուվվ[ժ]լի , վէ վիճուտճ  
դայիֆ վէ գուվվ[ժ]սիզ օլուրլար իսէ ,  
ճէմիյյէլ[ժ]ի պլշէրիյէէն իտէճէքլերի  
լըրտմլ[ժ] , զայէլ[ժ] հուաուու թահթըն-  
տա գալըպ , վէ գուսուր օլաճադ տըր .  
վէ էկիւր սըհէթլերի պօղուլմուշ օլուպ ,  
վէ Լօմլերինի տալի աշըր սըլը իւէ կէ-  
չիբիճէք օլուրլար իսէ , թլրպիյէտէն  
կէօրէնէքլերի ճիւղի նկվիւտէն պիր չէյ  
օլորադ , տըննաճադ պիր հալտի դա-  
լար գըլաճադլար տըր : Թաւմ վէ մէ-  
սուտ աւամ , պիր չօգ լիւտան վէ պիր  
չօգ իմ պիւլն օլմայըպ , իլլա լիէքիլ  
աշլարըր , Կանի , ֆիքիբ վէ վիճուտի  
իլէ գուվվ[ժ]լի , չալըշմուր սէլլար , հէ-  
վայի նէֆտինի (կիրք) գապլմա միւգ-  
լիէտի , վալիիֆսինի , հուգուղուսու  
թաներիւպ ինրա իտէն աւալմտիր :

Իշխեց թէքիլատեմ, սայիլըէր, իպ-  
րէթ օւսանադ հեմէհէրի պու թարգ ա-  
տամուրը. վէ հ'ը քէս տէ պունա  
եագլամանա չուլըյմալը տըրր հիմտի-  
քի ճեմիյէթի պէշէրրիէ, արլըդ-  
պունտան պէօյլէ բէհլիվանլար իսթէ-  
մէզ, արթըզ Աթիլաննը, չինկիդ խա-  
նըն, Թիմուրէնկին արգատաշլարընն  
գուվէթիթէ միւհիլթաճ տէյիլ տիրմու-  
ղայիրինի օյըլմէհիպ, իլլա չուսու-  
եօյըլըրիզ քի, տիւննանը մարաղլը վէ  
պայիթ մտիլիւզաթլա տօլտուրմամանա  
չալըյնն :

Հինէլլրա ֆէյլօսօֆոն, ազըլաւան  
խարիճ թէլլիֆինի իթմէքտէյիզ գանն  
օլունհաարն, Շիրիհէսիզ, պիզ թէր-  
պիտէէէ, վէ իլմին ինթիլար պօլուպ  
լումուս սուրէթտէ Եսերլմասընտ գար-  
ը կէլմէյիզ. պիզ եալընըզ հէքիմ-  
էք սըֆաթըլա, պիր գուսուրու  
թաստիզ պիրլէ, անըն չարէսինի կիւ-  
թէլմէքտէյիզ. դուսուր տէտիկիմիզ  
լու աթիտէքնտէն իպպարէթ աիր. չէյ-  
էքի, պօլ կիւնքի կիւն, էքմը խա-  
տէթ մէ մէլլէպլլրտէ վլրիլէն թէրպիլէ  
լայէթ Եսիքի, Եսիլլուս, վլ սըհէթին

պէտէնիյէ զանուելարընա մուղայիբ տիբի-  
նկվլլա , չօծուգլարա պիբ չօգ ինիմ  
պիբուէն տըսա վիբիտիկինտէն , չօծու-  
ղուն աղալարընն պէոյիմէսինէ վէ  
զուվվէթլէնմէսինէ վազըթ պըրաղըլ-  
մամագտա տըը , պիբտէ քի չօծուգ-  
լարըն թէրքիպի պէտէնիյէլէրինէ , մի-  
զածնէա , վէ զուվվէթսիլլիկինէ տիգ-  
դաթ օլունմամագտա տըը : Զօծուգլա-  
րըն ֆիբըլինի , կիւնտէ 10—12 սառթ/  
հալա ալմազ , դարանլըզ , էյի ըսընմա-  
մըշ , հալաըր պօզուգ վէ փիս սալալար-  
տա , միւշքիւլ պէնաննալէյ Չօզուժա-  
եա հալվլա կէլմիզ մատտէլէր իւղէրի-  
նէ , զուտըլէթլէրինտէն եօգարը օլտու-  
ղու հալտէ , եօրտուըրազ , զուվվէլի  
հալֆըզլէրին ինթիշարընա չալըշլմագ-  
տա , վէ պէոյէլիբլէ չօծուգլարըն զուվ-  
վէթլէրի վէ վիծուտլէրի խարապ խիլ-  
մէքտէ տիբ . պու սուրլթլէ չօծուգլա-  
րըն վիծուտի սայքի սապահտան ալի-  
շանն դաւտար պիլա հարէքէթ զօլմագ-  
տա տըր :

Թափախալձըն պիտի գանձուհու վար տրոր  
քի, զանուհու միւսկալէնէյի գուվա  
(ոյծ հրուհ հաւասարապիտուծեան օրէնք)  
Թէսմիլէ օլունուր, մէգքիւր գանձու  
մուհիպինճէ տիր քի, վիհուտին, չալը  
չան, վէ իշլէյին գըմուր զիեատէ գուվ  
վէթլի օլուպ, սայիր գըմարընա դալէ  
պէ իտէր. մէսէլա, աեադ օեուհու օյ  
նատանլարըն պաճագլարը, գաեդգճը  
վէ իթմէք եուղուրանլարըն գօլլարը  
դուվէթլի օլուպ, հարէքթիտէ օլմա  
եան գըմիս պօգուլուր, դուվվէթտին  
տիւշլը: Խմտի մէքթէպլէրաէ չօճուգ  
լարըն ֆիքքինի հարէքթիտէ սագլա  
նէլպ, վիհուսպլէրինի իսէ մուղայիրի օ  
լարադ գարէքթիտէ պըրագարադ, գի  
տիսինի, հանի ֆիքքի գուվէթլէթտի  
տիրիզ, վէ տիլէրինի, հանի վիհուտ  
իսէ դայիֆլէթտիրէրիզ քի պուհուան տա  
խասթալըզ վէ տէրմանըզլըպ հաւըլ օ  
լուր - պու հալին չարէսի, ֆիքքի վէ  
վիհուտի պիրլիքաէ գուվվէթլէթտի  
մէք, վէ ումուս վէ պաթի սուրէտթէ չէ  
մէքթէպլէրէ իտտուլ պիրլէ, թա  
նպէլէրէ, սարֆ, վէ իլմի բողղամ տըր  
լէրի միսլիլի, ժիմնասթիզի տալի պիր  
պօրճ մողամընտա էօյլէթտիրմէք տիր:  
Չօճուզլար կիւնտէ իքի սաաթ ժիմնաս  
թիզ թալիմ իթարէքլէրինտէ, սինիրլէրի  
դուվվէթլէրի, օյնադ եւրլէրի աւըլլու  
թէքմլի վիհուտլէրի գուվվէթլէ չալուհ  
ուպ քէսպ իտրը, վէ պէօյլէրիքէ եւ  
նիրտին միւսկալէնէ վէյտա իթտիրիլ  
էքթէ, ֆիքքին գուվվէթլէ տալիս արթն  
նալը:

[illegible]





